

Bedrijfscollecties: onderbelicht fenomeen

En na de bezuinigingen ?

De Vereniging Bedrijfscollecties Nederland (VBCN) is een samenwerkingsverband van bedrijven, organisaties en instellingen die naast hun kernactiviteit (hedendaagse) kunst verzamelen. De vereniging is een professioneel platform waar conservatoren en kunstadviseurs van bedrijven, instellingen en organisaties, kennis en ervaring uitwisselen. Bij haar oprichting in 2005 heeft de VBCN de woorden 'dynamisch', 'onafhankelijk', 'grensoverschrijdend' en 'stimulerend' als kernwaarden gekozen.

De Vereniging Bedrijfscollecties Nederland (VBCN) is een professioneel platform van bedrijven en organisaties die kunstcollecties aanleggen en beheren. Op dit moment zijn 52 bedrijven en instellingen aangesloten en omvatten de collecties bij elkaar meer dan 100.000 kunstwerken van nationale en internationale kunstenaars.

Postacademische kunstopleidingen

In de collectievorming bij de leden van de VBCN spelen de postacademische kunstopleidingen in Nederland een hoofdrol. Deze internationaal gerenommeerde kunstenaarsinstellingen bieden een plek voor onderzoek en productie aan getalenteerde professionele kunstenaars uit de hele wereld en zijn een onmisbaar platform voor grensverleggende initiatieven en samenwerkingsverbanden op het gebied van kunst en wetenschap. Zij zijn nationaal en internationaal aantoonbaar van grote betekenis in de wereld van de hedendaagse beeldende kunst en weerspiegelen de diversiteit in onze maatschappij. Zij zijn met hun actieve en effectieve netwerken die veel verder reiken dan alleen de beeldende kunst ambassadeurs nieuwe stijl voor Nederland.

De aangekondigde bezuinigingen op de deze postacademische instituten baren de VBCN grote zorgen. Als vereniging vreest men dat de artistieke vorming van jonge, getalenteerde kunstenaars uit binnen- en buitenland in het geding is en daarmee ook de professionele

collectievorming die bijdraagt aan ons Nederlands cultureel erfgoed.

Markt

Nu de overheid abrupt terugtreedt uit de cultuursector met de redenering dat de markt haar werk moet doen en kunstenaars en instellingen elders geld moeten vinden om te experimenteren, te produceren en te presenteren, is samenwerking meer dan ooit nodig. De VBCN zelf is geen mecenas en kan in die hoedanigheid geen oplossing bieden.

Wel kan de VBCN met haar netwerk, expertise en activiteiten een inhoudelijke en stimulerende bijdrage leveren aan een klimaat waarin de hedendaagse kunst zich kan blijven ontwikkelen. Zo wil de VBCN een constructieve bijdrage leveren om de aangekondigde bezuinigingen in de cultuursector het hoofd te bieden, vanuit de verantwoordelijkheid voor een samenleving die ruimte geeft aan vernieuwing, creativiteit en contemplatie.

In 2009 heeft de VBCN het boek 'Bedrijfscollecties in Nederland / Corporate Art Collections in the Netherlands' uitgegeven, waarin de dilemma's blijken.

Discussie

Als bedrijven de helft van hun personeel ontslaan, blijft hun kunstcollectie dan gevrijwaard van bezuinigingen of verkoop, is een gerechtvaardigde en actuele vraag.

Nederlandse bedrijven hebben in de afgelopen eeuw een collectie moderne kunst opgebouwd die in omvang en belang niet onderdoet voor onze openbare collecties. Maar eigendom, beheer, toezicht en toegankelijkheid zijn fundamenteel anders.

In de huidige economische situatie staat het fenomeen bedrijfscollectie ter discussie en wordt de kwetsbaarheid van kunstcollecties in bedrijven en organisaties blootgelegd.

Hoewel Nederlandse bedrijven gezamenlijk een grote hoeveelheid kunst hebben, is aan 'corporate art collecting' nog weinig aandacht besteed en is het fenomeen nauwelijks onderzocht. Daarom, en omdat de meeste bedrijfscollecties

niet openbaar zijn, gaat het debat over bedrijfscollecties in Nederland zelden over feiten, vaak over meningen en vooral over verwachtingen. Publieke belangstelling is er pas als ze in beslag worden genomen, als ze worden geveild, of als hun lot onzeker is.

De terugkerende vraag is hoe de intrinsieke waarde van de kunst zich verhoudt tot de bedrijfsmatige doelen die deze verzamelingen vaak ook moeten dienen. Welke taken zien de verschillende partijen in het culturele veld weggelegd voor de Nederlandse bedrijfscollecties, en op welke manier wordt de kunst daarmee gediend? Een onderbelicht fenomeen in de Nederlandse kunstwereld.

Ledenlijst, stand per 21 mei 2012:

- ABN AMRO -Gasunie
- Achmea -Generali
- AEGON -Houthoff Buruma
- Ahold -ING
- AkzoNobel -KPMG
- Altrecht GGZ -KPN
- AMC -LeasePlan Corporation
- Amphia Ziekenhuis -LUMC
- Aon -MC Rotterdam Zuid
- APG Groep N.V. -Menzis
- ARCADIS -Min. van Buitenlandse Zaken
- ASR -NOG Collectie SNS REAAL
- BNG -Océ
- Bouwfonds Kunstcollectie -PostNL
- van de Rabo Vastgoedgroep -Provincie Gelderland
- Delta Lloyd Groep -Provincie Limburg
- De Nederlandsche Bank -Rabobank
- DSM -Randstad
- Eneco -Sanquin Bloedvoorziening
- Erasmus MC -Theodoor Gilissen Bankiers
- Erasmus Universiteit -Twynstra Gudde
- Flexservice -UMC Utrecht
- Essent -VU Expositorium
- Fontys Hogescholen -VU Medisch Centrum

NB

Het Gemeentemuseum Den Haag toont t/m 23 september 2012 de tentoonstelling 'Public / Private, Bedrijfscollecties gezien vanuit een Haags perspectief'. Te zien zijn werken uit bedrijfscollecties van Haagse vestigingen van ABN AMRO,

AEGON, BAM, BNG, ING, KPMG,
KPN Nationale-Nederlanden, NIBC en
VNO-NCW.

Onlangs zijn de laatste 722 kunstwerken
uit Nedelands oudste bedrijfscollectie
-Peter Stuyvesant Collectie- geveild.

Bron: BK-informatie, www.bk-info.nl